

Рабочы ліст да апавядання В.Быкава “Незагойная рана”

І ёй успамінаецца тады,
Як сын казаў: «Вярнуся, не загіну,
Чакай мяне... Чакай!...»
Ідуць гады,
І кожны дзень чакае маці сына.

1. Вывзнач адпаведныя суадносіны “партрэт-пісьменнік”

У.Караткевіч Якуб Колас Максім Танк Васіль Быкаў

2. Штуршком для таго, каб Тэкля пайшла насустрач сыну, з’явіўся:

- а) прыход па запалкі суседскай дзяўчынкі Ульянкі;
- б) сон напярэдадні дня нараджэння Васілька;
- в) няласкавы адказ ёй пісьманосца пры чарговай сустрэчы;
- г) пакутлівыя ўспаміны пра мінулае;
- д) думкі, што сын сышоў на бліжэйшай станцыі і яму неабходна дапамагчы паднесці рэчы.

3. Для абеліска воінам Тэклю асабліва кранула (крануў):

- а) гутарка з жанчынай-удавой, у якой муж загінуў на фронце; б) сустрэча з былымі ўдзельнікамі Вялікай Айчыннай вайны;
- в) жывыя чырвоныя ружы;
- г) надпіс са словамі: “Лейтэнант Авяр’янаў, гвардыі старшыня Кузняцоў, радавыя Бондараў, Піліпенка, Чарных і іншыя”;
- д) дагледжаны, падпраўлены і нядоўна пабелены помнік.

4. Для каменнага абеліска з зоркай наверху Тэкля:

- а) на ўмураванай дошчачцы, дзе былі пазначаны тыя, хто тут пахаваны, прозвішча сына не знайшла;
- б) прачытала, што тут знайшоў апошні свой прытулак яе Васілька;
- в) надумала далей шукаць сына, пабываць ля іншых абеліскаў;
- г) канчаткова страціла веру, надзею ўбачыць жывым сына;
- д) вырашае больш свайго Васілька не шукаць.

5. Каб расказаць пра жыццё Тэклі сцісла, за кароткі прамежак часу, аўтар выкарыстоўвае:

- а) аповеды-ўспаміны аднапалчан сына;
- б) яе ўласныя ўспаміны;
- в) аповед пра паездку да помніка ў суседнюю вёску;
- г) сны жанчыны;
- д) эпізадычныя сустрэчы Тэклі з іншымі персанажамі твора.

6. Драматызм становішча Тэклі перадаецца ў апавяданні праз:

- а) яе ўспаміны;
- б) пейзаж;
- в) бытавыя дэталі;
- г) сны старой жанчыны;
- д) размовы з іншымі дзейнымі персанажамі.

7. Эпітэт – гэта:

- а) мастацкі прыём, разнавіднасць метафары, прыпадабненне з'яў прыроды да паводзін чалавека;
- б) двухскладовая стапа з націскам на другім складзе;
- в) мастацкае азначэнне, якое адыгрывае важную ролю ў характарыстыцы жыццёвых з'яў, чалавека;
- г) урачыста-жалобны літаратурны твор;

д) падрабязнасць у апісанні пэўных аб'ектаў у творы, якая з асаблівай сілай абуджае ўяўленні і творчую думку чытача і нясе значную эмацыянальную і сэнсавую нагрузку.

8. Пейзаж у мастацкім творы:

а) карціна прыроды, якая абавязкова з'яўляецца галоўным дзейным персанажам;

б) арганічна ўваходзіць у вобразную сістэму твора;

в) з'яўляецца важным сродкам мастацкай выразнасці;

г) выконвае ролю апісання месца дзеяння, абстаноўкі, у якой адбываюцца падзеі;

д) можа выяўляць думкі, пачуцці, настроі, перажыванні аўтара ці героя.

9. Якім вобразна-выяўленчым сродкам (мастацкім тропам) з'яўляюцца падкрэсленыя словы?

Буе над абшарамі сцюдзёны асенні вецер, змятае пад прызбы пажоўклае лісце, гайдае мокрае галлё ў садку. Гарэным свавольнікам выскаквае ён з-за вуглоў на цесны панадворак, цярэбіць саламяную страху хлёўчука, нібы дурэючы, тузае па Тэклінай спіне блытаня махры яе хусткі:

а) параўнаннем;

б) эпітэтам;

в) метафарай;

г) метаніміяй;

д) гіпербалай.

10. Памяняйце пункты кампазіцыі (сюжэта) так, каб яны адпавядалі паслядоўнасці падзей, апісаных у апавяданні (упішыце ў дужкі свой варыянт нумароў):

() а). – Што ж гэта вы лампы не паліце? А я прыйшла па запалкі, калі багаты.

() б). На адным баку абеліска чарнела ўмураваная ў яго дошчачка з не дужа зграбна напісанымі, але выразнымі літарамі – спісам пахаваных байцоў.

() в). – Ну што ты мяне пільнуеш усё? Няма ж табе нічога. Нічога няма! – крычыць ён у твар жанчыне і знікае за рогам.

() г). Тэклі ўзнямае голаў, слухае і сапраўды чуе няпэўныя крокі на ганку і ціхі кароткі стук. Ён! Старая ўзнямаецца на печы, спускаецца і, сцягнуўшы за сабою ватоўку, таропка бразгоча зашчапкай...

() д). Ён нарадзіўся ў гэткі ж, як сёння, ветраны восеньскі дзень... Бацька толькі што перахварэў на тыф, ужо ўзняўся, хадзіў, але быў яшчэ кволы і слабы.

11. Якім элементам сюжэта (кампазіцыі) з'яўляюцца ўспаміны Тэклі пра дзяцінства і юнацтва сына Васілька?

- а) экспазіцыяй;
- б) завязкай дзеяння;
- в) развіццём дзеяння;
- г) кульмінацыяй;
- д) заканчэннем дзеяння.

12. Асаблівасцямі апавядання з'яўляюцца:

- а) дзеянне адбываецца ў дзвюх часавых плынях: цяперашнім і мінулым;
- б) псіхалагічныя матывацыі ўчынкаў персанажаў;
- в) малая колькасць дзейных асоб; пейзаж, успаміны дапамагаюць раскрыць характар Тэклі;
- г) павольнае разгортванне сюжэта; апісанні прыроды невялікія, сціслыя;
- д) чаргаванне падрабязнасцей жыцця, пейзажу, побыту з душэўнымі перажываннямі герояў.

13. Знайдіть бытавыя дэталі, якія характарызуюць стан гаспадаркі Тэклі.

